

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

Sosyal Bilgiler-5 Yazılı Örneği

SB.5.1.1.Sosyal Bilgiler dersinin, Türkiye Cumhuriyeti'nin etkin bir vatandaşı olarak kendi gelişimine katkısını fark eder. (1 SORU)

1. Sosyal bilgiler dersinin bize katkılarını ifade eden 5 madde yazınız.

SB.5.1.2.Yakın çevresinde yaşanan bir örnekten yola çıkarak bir olayın çok boyutluluğunu açıkla. (2 SORU)

Haftasonu tatili için Türkiye'nin önde gelen kayak merkezlerinden Kartalkaya'ya gelenler, dönüşte yoldaki kar ve buzlanma nedeniyle zor anlar yaşadı. Kayan araçların çarpışması sonucu hasarlı kazalar da yaşandı. Yol kenarında bulunan lokantalar ise ağzına kadar doldu taşı. Aracı yolda kalan bazı tatilciler lokantada sıcak içecekler içerek sabahı bekledi. Yaşanan küçük kazalar nedeniyle bölgedeki tamirciler gece mesaisi yapıp sabaha kadar araç tamir etti.

2. a. Verilen örnek olaydaki sonuçların ortaya çıkmasına neden olan en temel gelişme nedir? (5 puan)

2. b. Verilen örnek olaydan olumlu etkilenenler kimlerdir? Yazınız. (5 puan)

3. Etki alanları biri dar, diğeri geniş olan iki olay örneği veriniz. (10 puan)

Etki alanı dar olan olay örneği:

Etki alanı geniş olan olay örneği:

SB.5.1.3. Sahip olduğu haklarının farkında olan bir birey olarak katıldığı gruplarda aldığı rollerin gerektirdiği görev ve sorumluluklara uygun davranır. (2 SORU)

4. Bir öğrenci olarak okuldaki haklarınız nelerdir? 5 madde yazınız. (Her doğru madde 2, toplam 10 puan)

5. Birey olarak aile içinde sahip olduğunu bir rolü tabloya yazınız. Bu rol ile ilgili 2 hak ve 2 sorumluluk örneği veriniz. (10 puan)

<i>Rol</i>	
<i>Hak</i>	- -
<i>Sorumluluk</i>	- -

SB.5.1.4. Çocuk olarak haklarından yararlanmaya ve bu hakların ihlal edildiği durumlara örnekler verir. (2 SORU)

6. Bölgede şiddeti artan savaş nedeniyle okullar tatil edildi. Gıda ürünlerine yaşanan erişim nedeniyle binlerce çocuğun açlık sıkıntısı ile karşı karşıya kaldığı belirtiliyor. Saldırıların sonucu hayatını kaybeden çocukların da olduğu kayıtlara geçti. UNİCEF, ülkenin savaş riski düşük olan bölgelerinde bazı çocukların tehlikeli işlerde çalıştırıldığını da basın açıklamasında duyurdu.

Bu açıklamada çocukların ihlal edilen hakları nelerdir? Yazınız. (10 puan)

7. Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne neden ihtiyaç duyuldu? Bu soruya Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonunun (UNICEF) basın sözcüsü Helga Kuhn (Helga Kohn) şöyle cevap veriyor: “Bir kere, çocuklar yetişkin insanlar değil. Yetişkinlerin her yaptığını yapamazlar. Onlar özel korumaya muhtaçtırlar. Bu nedenle de onları koruyacak özel bir çevreye ihtiyaçları vardır. Bundan ise yetişkinler sorumludur. Bu hakların uygulanmasını sağlayabilmek için de çocukların kendi haklarına sahip olduklarının önceden bilinmesi gerek.”

Bu metne göre Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne neden ihtiyaç duyulmuştur. Yazınız. (10 puan)

SB.5.2.1. Somut kalıntılarından yola çıkarak Anadolu ve Mezopotamya uygarlıklarının insanlık tarihine önemli katkılarını fark eder. (3 SORU)

8. Aşağıda verilen kavramların açıklamalarını önüne yazınız. (10 puan)

- Çağ:
- Milat:
- Tarih öncesi çağ:
- Tarih çağları:

9. Mezopotamya’da kurulan önemli uygarlıklardan biri de Babillerdir. Merkezî krallıkla yönetilen Babillerin başkenti Babil şehridir. Babil şehri binaları ve mimarisi ile bilinir. Şehre mavi sırlı tuğlalardan yapılmış, üzerinde yazı ve resimlerin bulunduğu İhtar Kapısı’ndan girilirdi. Babil Kulesi ve Asma Bahçeleri de bu şehirde bulunurdu. Babiller en parlak dönemlerini, ünlü hükümdarları Hammurabi zamanında yaşamışlardır. Kral Hammurabi, “Hammurabi Kanunları” olarak bilinen, Mezopotamya’nın en gelişmiş yasalarını hazırlamıştır. Temel geçim kaynakları tarım ve ticaret olan Babiller, tıp ve astronomi alanında çok ileri gitmişlerdir.

Bu metne göre Babillerin hukuk alanında geliştiklerini gösteren cümle hangisidir? Yazınız. (10 puan)

10. Aşağıda Anadolu medeniyetlerinin insanlık tarihine katkı sağladıkları bazı konular verilmiştir. Bu bilgilerin önüne hangi medeniyet olduğunu yazınız. (10 puan)

İnsanlık Tarihine Katkısı	Medeniyet
<i>Mısırlılar ile yaptıkları savaş sonunda dünyanın ilk yazılı antlaşması olarak bilinen Kadeş Antlaşması’nı MÖ 1280 yılında imzalamışlardır.</i>	
<i>“Fibula” adı verilen çatal iğneyi icat etmişler ve UNESCO tarafından 2023 yılında Dünya Mirası Listesi’ne alınan Gordion şehrini inşa etmişlerdir.</i>	
<i>Bilimde oldukça gelişmişler, tıp, matematik, tarih ve felsefe alanlarında gelişmişler, Latin alfabesinin oluşumuna katkı sağlamışlardır.</i>	
<i>Sulama kanalları yapmışlar, mimaride oldukça gelişmişler ve Van Kalesi’ni inşa etmişlerdir.</i>	
<i>Parayı icat etmişler, Sard şehrinden başlayıp Mezopotamya’ya kadar uzanan Kral Yolu’nu kullanmışlardır.</i>	